

Projekti rahastamise lahendused MES-i laenu ja käenduse abil

Kristiina Raba

analüütik

aprill 2025

Maaelu Edendamise Sihtasutus

EESMÄRK: toetada ja elavdada Eesti maapiirkondade ettevõtlust, **luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks.**

MES ei konkureeri pankadega, vaid täiendab ettevõtjate finantseerimise võimalusi.

TEGEVUSED:

- Käendamine
- Sihtfondide haldamine
- Laenamine
- Maaelu maine kujundamine

Sihtasutus on isemajandav ja riigieelarvest põhitegevuse kulude katteks vahendeid ei saa.



Sobivad meetmed toetusega investeerimisprojekti rahastamiseks

- Käendus pangalaenule
- Laen MAK rahastamisvahendist:
 - kasvulaen
 - investeerimislaen
- MTÜ-de ja sihtasutuste toetuse sildfinantseerimine



MES-i käendus pangalaenule

- Tagada parem juurdepääs laenukapitalile
- Tõsta ettevõtja krediitdikõlblikkust, mida võivad vähendada:
 - ebapiisav või mittelikviidne tagatisvara;
 - alustamisjärgus ettevõtja kõrge risk;
 - pöördumine uude tegevusvaldkonda;
 - varasema laenukogemuse puudumine;
 - ebaselge usaldusväärsus.

MES-i käendus pangalaenule

- Käenduse sihtgrupp on biomajandusvaldkonna ja maapiirkonna väikese ja keskmise suurusega ettevõtted.
- Biomajandusvaldkonna osas tegevuskoha piirangut ei ole seatud.
- Maapiirkonnaks loetakse kogu Eestit, v.a Tallinna linna, seda ümbritsevaid kohaliku omavalitsuse üksuseid (seisuga 06.10.2017) ja Tartu linna.

MES-i käendus pangalaenule

- MESi käenduse saamiseks pöördub laenuandja MESi poole.
- Koostöölepped enamike Eestis tegutsevate krediidi- ja finantseerimisasutustega.
- Kuni 80% tasumata põhikohustusest ja mitte suurem kui 2,5 mln eurot ettevõtte kohta.
- Tasu määramisel on aluseks laenuvõtja krediidireiting või skoor.
- Käendustasu jääb vahemikku 1%–7,5% aastas (tavapäraselt 2–4%).

Maaelu arengukava (MAK) sihtfondide laenud

MAK laenu eelised võrreldes pangalaenuga:

- Pikem maksegraafik tagab väiksemad aastased tagasimaksed;
- Pikem maksepuhkus aitab käivitada väiksema rahavooga äriplaanid;
- Nõutav tagatis on pankade poolt küsitavast määrast väiksem.



Maaelu arengukava (MAK) kasvulaen

Kasvulaen– investeringuteks

- summa 5000–500 000 eurot;
- tähtaeg kuni 10 aastat + maksepuhkus 5 aastat;
- tagatis vähemalt 50% laenusummast;
- min. intress 2% + baasmäär (21.01.25 seisuga 2,71%).

Maaelu arengukava (MAK)investeeringislaen

Pikaajaline investeeringislaen– kaaslaen pangaga

- summa 250 000–1 000 000 eurot,
- tähtaeg kuni 15 aastat + 10 aastat maksepuhkus;
- tagatis vähemalt väikesed (40% ja väiksem);
- min. intress 2%+ baasmäär (21.01.25 seisuga 2,71%);
- kaaslaenaja nõue.

Maaelu arengukava (MAK) sihtfondide laenud

- MAK rahastamisvahendi sihtfondi laenu ei tohi kasutada toetuse eelrahastamiseks ehk sildfinantseeringuks.
- Uued investeeringud.
- Maapiirkonnaks loetakse kuni 4000 elanikuga väikelinnad, sh kuni 4000 elanikuga vallasisesed linnad. Esmatootjate ja põllumajandustoodete töötlejate puhul elanike arvu piirangut ei ole.

Nõuded laenu taotlejale

- ettevõtja omakapitali osakaal (Equity ratio):
 - enne finantstootest antava laenu väljastamist on vähemalt 25%
 - pärast laenu väljastamist on vähemalt 10%;

$$\text{Omakapital} / (\text{kohustused} + \text{omakapital}) \times 100$$

- ettevõtja laenumaksete ja intresside kattekordaja (DSCR) on igal ajahetkel konservatiivsel hinnangul vähemalt 1,1;

$$\text{EBITDA} / \text{perioodi laenu- ja intressimaksed}$$

- ettevõtja koguvõla ja EBITDA suhe (DEBT/EBITDA) on kuni 7 ja põllumajandussaaduste esmatootjatele kuni 10.

$$\text{Intressikandvad võlakohustused} / \text{EBITDA}$$

Skeem investeeringu rahastamiseks

Variant 1 (MES-i kasvulaen)

Algandmed:

- Investeering 50 000 eurot (KM-ta)
- Toetus on 40% ehk 20 000 eurot – laekub peale investeeringu teostamist

MES-i kasvulaen

- Omafinantseering 0 eurot (sildfinantseering)
- MES-I kasvulaen 30 000 eurot ($100\% - 40\% = 60\%$ maksimaalselt)

Skeem investeringu rahastamiseks koos pangaga

Variant 2 (MES-i investeerimislaien + pangalaen MES-i käendusega)

Algandmed:

- Investeering 500 000 eurot (KM-ta)
- Toetus 40% ehk 200 000 eurot – laekub peale investeringu teostamist

MES-I pikaajaline investeerimislaien

- Omafinantseering puudub
- Pangalaen 250 000 eurot, vajadusel MES-i käendus kuni 80%
- MES-I laen 250 000 eurot



MTÜ ja SA toetuse sildfinantseerimine

- Mittetulundusühingutele ja sihtasutustele on laenumeele toetuste sildfinantseerimiseks.
- Tagatise realiseerimise eeldatav tulem peab katma vähemalt 50%
- Laenu kestus on maksimaalselt kuni 3 aastat, sh kuni 2-aastane maksepuhkus

Korduma kippuvad küsimused

MILLISED LISADOKUMENDID TULEB ETTEVÕTJAL KOOS LAENU TAOTLUSEGA ESITADA?

- ülevaade senisest tegevusest ja tulevikuplaanidest;
- ülevaade juhi kohta, haridus, kogemused jms;
- kuidas on plaanitud võetavat laenu kasutada;
- investeringu olulisusest ettevõttele;
- finantsid majandusaasta lõpu seisuga ja finantsid, mis ei oleks vanemad kui 3 kuud;
- ülevaade kehtivatest kohustustest;
- maksegraafiku soov;
- rahavoo/kasumiaruande prognoos;
- tagatiseks sobib maatulundusmaa, hoonestatud kinnistud, liisinguvaba tehnika, kommertspant, käendus.

KUI PIKK ON LAENUTAOTLUSE MENETLEMISE AEG?

- sõltuvalt laenutaotluse sisust kuni 35 tööpäeva jooksul alates vormikohase laenutaotluse ja kõikide nõutavate lisadokumentide laekumisest.

Maapiirkonnas asuva kinnisvara tagatise puudujäägi saab lahendada MES-i eluaseme kaaslaenuga

Kaaslaen krediitdiasutusega on elamu ehitamiseks, ostmiseks või renoveerimiseks:

- ✓ taotleja peab registreerima elukohaks ehitatava, ostetava või renoveeritava elamu aadressi;
- ✓ elamuks loetakse elumaja või ridaelamut eluruumide pinnaga vähemalt 70 m², kuid mitte suurem kui 300 m².
- ✓ välistatud on korterite soetamine või renoveerimine korrus- ja kortermajades;
- ✓ elamu asub Eesti asustusüksuses, kus elab kuni 1000 elanikku.
- ✓ maksimaalne laenusumma on kuni 100 000 eurot.
- ✓ laenutaotleja igakuine minimaalne netosissetulek (sh töötasu, toetus jm) ühe laenutaotleja korral on vähemalt 1 400 eurot ning kahe korral kokku vähemalt 2 400 eurot.

Kohtumiseni Maamessil 24.-26. aprillil Tartus

Maaelu Edendamise Sihtasutuse
leiad stendilt C-35.



Oru 21, Viljandi
Tel 648 4064
mes@mes.ee
www.mes.ee



Elava elu heaks maal

mes